

Bijlage 10

Behandeling obstipatie bij kinderen in de 1^e lijn

Regionale transmurale afspraak Zuidoost Brabant

De behandeling bestaat uit vier fasen:

1. Objectiveren obstipatie middels poepdagboek. Indien obstipatie vastgesteld: volgende fase.
2. Desimpactie: bedoeld om overmaat aan faeces uit de darm kwijt te raken.
3. Onderhoud: bedoeld om herimpactie te voorkomen.
4. Afbouw van medicatie.

Medicatie in de eerste lijn:

Orale laxantia:

1. Osmotisch werkende laxantia (lactulosestroop)
 - 1^e voorkeur bij kinderen < 1 maand;
 - Dosering: 0-1 maand: 0,5 ml/kg/dag in 1-2 doses; 1-6 mnd: 1 ml/kg/dag; > 6 mnd: 1-3 ml/kg/dag met maximaal 3 dd 20 ml;
 - Start laag en ga omhoog op basis van ontlastingspatroon;
 - Bijwerking: gasvorming met buikkrampen (meer dan bij macrogol).
2. Volumevergroterende laxantia (Movicolon®, Forlax®)
 - Movicolon® bevat elektrolyten, Forlax®, macrogol 4000 FNA smaakt vaak wat beter;
 - Dosering afhankelijk van fase (zie hieronder);
 - Bijwerking: in eerste 1-2 weken wat meer flatulentie. Er kan (overloop)diarree ontstaan.
3. Contactlaxantia (als Bisacodyl®) en klysmata (als Microlax® en Colex®) zelden nodig. Voor starten is het advies eerst te overleggen of te verwijzen met/naar de kinderarts.

Behandeling verschillende fasen

< 1 jaar:

Desimpactiefase (zelden nodig):

- Educatie: uitleg aandoening en bijwerking medicatie (gasvorming met buikkrampen).
- Medicatie: Microlax®

Onderhoudsfase:

- Educatie: benadruk m.n. niet te snel met medicatie te stoppen als het goed gaat;
- Medicatie: lactulose / macrogol.

> 1 jaar:

Desimpactiefase (indien nodig):

- Educatie: uitleg aandoening, vaste toilettijden, toiletzit, normaal voeding, vocht en beweging. Belangrijk in deze fase is ook de uitleg over medicatie, langdurig gebruik vaak nodig, weinig bijwerkingen met mogelijk in begin iets meer buikpijn en flatulentie. Expliciet benoemen dat patiënt er geen luie darmen van krijgt.
- Medicatie: start met macrogol 1-1,5 gram/kg (in 2x dd; max 7 dagen) tot er dagelijks brijige ontlasting is (Bristol Stool Score 5-7). In de eerste dagen kan er waterdunne ontlasting ontstaan. Vaak is dit niet door een te hoge dosering macrogol, maar door overloop bij veel harde faeces in het rectum. Probeer hiertussen te differentiëren door m.n. lichamelijk onderzoek (palpabele massa in onderbuik, volle ampul met vaste ontlasting bij RT). Bij onvoldoende effect kan macrogol nog worden opgehoogd naar 1.5-2 gram/kg (in 2 x dd).

Onderhoudsfase:

- Educatie: benadruk m.n. dat ouders niet te snel met medicatie moeten stoppen als het goed gaat. Streef naar dagelijks grote hoeveelheid brijige ontlasting (Bristol Stool Score 4-5).
- Medicatie: Bouw startdosering macrogol af met 1 zakje per 2 dagen. Vaak is een onderhoud van een 0,5 gram/kg/dag voldoende (kan nu ook in 1 x dd), maar meer is mogelijk.

Afbouwfase van medicatie:

- Continueer macrogol onderhoud minimaal 2 maanden;

- De vuistregel is dat onderhoudsbehandeling vaak net zo lang nodig is als obstipatie heeft bestaan;
- Bouw onderhoudsbehandeling af met 1 zakje per week tot stop. En laat patiënt binnen 1 maand na stoppen nog eenmaal op controle komen met poepdagboek om effect na stoppen te beoordelen;
- Herstart onderhoud indien nodig.